

የመተካካቱ እንድምታ!

ከሃብሮማይ

ghabrom@yahoo.com

ሰሞኑን ገዢው ፓርቲ ባካሄደው ስብሰባ አንጋፋውን አመራር በወጣት አመራር የሚተካበትን ውሳኔ እንዳስተላለፈ ሰምተናል። የተለያዩ የህትመት ሚዲያዎች የተለያዩ አስተያየቶች እየሰነዘሩ ናቸው። ይህን ሳነብ ታድያ እኔም በውሳኔው ላይ ያለኝን አስተያየት ጀባ ልላችሁ ፈለግሁ።

የአመራር መተካካት ሂደት በኢህአዴግ ውስጥ ለረጅም ጊዜ ሲሰራበት የነበረ ነው። በተለያዩ ጊዜያት በተለያዩ የስልጣን እርከን ላይ የነበሩ የድርጅቱ አመራሮችም ታድያ በዚህ መንገድ እየተተካኩ ዛሬ ላይ የደረሱ ናቸው።

በኢህአዴግ ሁለት ዓይነት የአመራር መተካካት እንዳለ በትጥቅ ትግሉ የተሳተፉ ታጋዮች አጫውተውኛል። አንደኛው በሁለት ዓመት አንዴ በሚደረገው የድርጅቱ ጉባዔ ላይ የሚካሄደው አመራርን የመተካት ሂደት ሲሆን፤ ይህ የሚሆነው ድርጅቱ በሚታወቅበትና እስካሁን ድረስ ጠንካራ ድርጅት ሆኖ እንዲቀጥል እንደ ትልቅ መሳርያ የሚጠቀምበትን ግምገማ በማካሄድ ነው። በአመራር ደረጃ ያሉት ግለሰቦች ሃላፊነታቸው በትክክል መወጣታቸውንና አለመወጣታቸውን ተገምግመው፣ የአቅም፣ የስነምግባርና ሌሎች ችግሮች ያሉባቸው አመራሮች በሌሎች ጠንካራ አመራሮች እንዲተኩ ይደረጋል። ሂደቱም በዚህ መልኩ ይቀጥላል።

ሁለተኛው ደግሞ በምርጫ በሚካሄድ የዴሞክራሲያዊ አሰራር መራጩ አመኔታ ያሳደረባቸውን አመራሮች የሚያስቀምጥበት የአመራር መተካካት ስርዓት ነው። ዋናው የአመራር መተካካት ስርዓት የሚባለውም ይኸው ነው።

በፓርቲውም ውስጥ ሆነ ከፓርቲው ውጭ ኢህአዴግ በየሁለት ዓመቱ የሚያካሂዳቸው የድርጅት ጉባዔዎች እንዳሉት ይታወቃል። አመኔታ ያጣባቸውን፣ የአቅም ማነስ ችግር ያለባቸውንና እንዲሁም የስነምግባር ጉድለት ያለባቸው አመራር ካሉም ከሃላፊነት ያነሳቸዋል። ይኼ የተለመደ አሰራር ነው። በአገር አቀፍ ደረጃ ስናየው ደግሞ በየአምስት ዓመቱ በሚካሄድ ምርጫ የኢትዮጵያ ህዝብ የሚፈልገውን ፓርቲ የሚመርጥበት ስርዓት አለ።

በዴሞክራሲያዊ ስርዓት ህብረተሰቡ አመኔታ ያጣበትን ፓርቲ አስወግዶ አመኔታ ያሳደረበትን ፓርቲ የሚመርጥበት አካሄድ አለ። ይህ የህዝቡ ለዓላዊነት የሚገለፅበት ዋናው ዴሞክራሲያዊ የአመራር መተካካት ስርዓት ነው። እነዚህ ሁለት የአመራር መተካካት ስርዓቶች እንዳሉ ሆኖ እንደየሁኔታው የመተካኪያ ስርዓቶች ሊያስፈልጉ ይችላሉ።

ስለሆነም ኢህአዴግ እንደ ገዢ ፓርቲነቱ በአገሪቱ በመካሄድ ላይ ያለውን ሰላም፣ ልማትና ዴሞክራሲ ቀጣይነት ለማረጋገጥ ተጨማሪ የመተካካት አሰራር ያስፈልጋል ማለቱ፣ ድርጅቱ ወደ ላቀ የዘመናዊ አሰራር ደረጃ እየተሸጋገረ መሆኑን የሚያሳይ ነው።

ገዢው ፓርቲ የአመራር መተካካትን ተግባራዊ ለማድረግ ሲነሳ፣ ቀዳሚ ታላቢ ያደረገው ከትጥቅ ትግሉ ጊዜ ጀምሮ ለረጅም ጊዜ በስልጣን ላይ የቆየው ነባሩ አመራር፣ ለረጅም ጊዜ የህዝብ አመኔታ በማግኘት፣ በተከታታይ በፓርቲ አመራር ቦታ ላይ የቆየ መሆኑን ነው። ይኸውም አመራር አባላቱና ደጋፊዎቹ አመኔታ እስኪያጡበት ድረስ በስልጣን ላይ ተቀምጦ አመኔታ ሲያጡበት የሚለቅ ከሆነ፣ ለአገሪቷ የዴሞክራሲ ስርዓት ሂደት ቀጠይነት የሚፈይደው ነገር አይኖርም። እየተመዘገበ ያለውን ተከታታይ ልማት የሚያደናቅፍ ክፍተት ሊፈጠር ይችላል። ምክንያቱም አንጋፋው አመራር በሚለቅበት ጊዜ ሌላ ተተኪ አመራር ካላዘጋጀ፣ ክፍተቱ ምን ዓይነት ውድቀት ሊያመጣ እንደሚችል በቀላሉ መገመት ስለሚቻል!

ያ ከመሆኑ በፊት በቅብብሎሽ መልኩ አንዱ ሌላውን እያላመደ የመተካካቱን ሁኔታ ማፋጠን ከተቻለ ግን፣ የአባላቱ አመኔታም ስለማይነካ መተካካቱ ለፓርቲው መጠናከር ትልቅ ፋይዳ ይኖረዋል። ገዢው ፓርቲ መጨውን አገራዊ ምርጫ ካሸነፈም በአገሪቱ እየተመዘገበ ያለው ፈጣንና ተከታታይ ልማት ቀጣይነት እንዲኖረው ትልቅ ድርሻ ይኖረዋል።

በነገራችን ላይ ይህ የስልጣን መተካካት ስርዓት አንዳንድ ሰዎች ጠቅላይ ሚኒስትሩ ስልጣን የመልቀቅ ጥያቄ ካነሱ በኋላ እንደ ትልቅ አጀንዳ እንደተያዘ አድርገው ያስባሉ። ሆኖም ሐቁ ግን ይህ አይደለም። በአህአዴግ ውስጥ የአመራር የመተካካት ጥያቄ እንደ አንድ አጀንዳ ተደርጎ የተወሰደው ከ1997 ዓ.ም በኋላ ነው።.

በመሆኑም ፓርቲው በመጀመሪያ የተማሩ ዜጎችን፣ በዩኒቨርሲቲ የሚማሩ በርካታ ወጣቶች ወደ ድርጅቱ እንዲቀላቀሉ አደረገ። ከዚህ በኋላ የአመራር ብቃታቸውን ለማሳደግ የተለያዩ ስልጠናዎች ሰጠ። ብቃታቸው፣ ዕውቀታቸውና ክህሎታቸው እንዲያዳብሩ ሰፊ ስራም ሰራ። በወረዳ ደረጃ ያሉት አመራሮች አብዛኛዎቹ የዚህ አመራር የመተካካት ዕቅድ ውጤት ናቸው።

በአሁኑ ወቅት እነዚህ ተተኪ ወጣት አመራሮች በክልል፣ በዞን፣ በወረዳ ተሰማርተው የአገራችንን ኢኮኖሚ በተከታታይ ዕድገት እንዲያስመዘግብ አመራር በመስጠት እያንቀሳቀሱ ይገኛሉ።

አንጋፋው አመራር በሂደት ለተተኪው ወጣት አመራር ስልጣኑን የሚያስረክብበት አቅጣጫ መቀየሱ ለአገራችን የዴሞክራሲ ሂደት ስር እንዲሰድና ወደኋላ እንዳይቀለበስ የሚያደርግና የተጀመረው ልማትም በአስተማማኝ ደረጃ እንዲቀጥል የሚያደርግ ነው።

እዚህ ላይ ማየት ያለብን ነገር አንጋፋውን አመራር በአምስት ዓመታት ውስጥ በወጣት ተተኪ አመራር የመተካት ውሳኔ ያለውን እንደምታ ነው።

በመጀመርያ ደረጃ በሃገራችን ሰላማዊ የስልጣን ሽግግር ባልነበረበት ወቅት “ስልጣን በቃኝ” ለተተኪው ላስረክብ፤ የሚል ባለስልጣን ማግኘት በማይቻልበት ሆነ በማይታሰብበት አህጉር፤ እንዲህ ዓይነት የመተካካት አቅጣጫ በዕቅድ ደረጃ መቀመጡ፤ በአገራችን ያለውን የዴሞክራሲ ሂደት የደረሰበትን ደረጃ የሚያሳይ ነው። ለአህጉራችንም ትልቅ ትምህርት የሚሆን ነው።

በአገራችን የመተካካት ሂደት በዕቅድ ተይዞ ሊተኩ የሚችሉትን አመራሮች የተለያዩ ስልጠናዎችን እየተሰጡ በተግባር እየተፈተኑ ወደዚህ መስመር ማስገባት በታሪካችን ውስጥ እንደ ትልቅ እመርታ መወሰድ ያለበት ጉዳይ ይመስለኛል።

የንጉሱ አገዛዝ ዘመን ብሔር፤ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የፊውዳል ቀንበር ተጭኖባቸው ለንጉስ እየገበሩ፤ ለንጉስ እየሰሩ ብሔረሰባዊ ብዙሀኑን እንደ ድክመት በመቁጠር በገዢዎች ተምሳሌት የተቀረጸ አንድ ወጥ ኢትዮጵያዊነት ለማስፈን የተቀናጀ ጥረት ይደረግበት ነበር። በዚህ ወቅት የፓርላማ ወንበር ለመያዝ የዘር ሐረግ ቆጥሮ፤ የንጉሱን የዘር ግንድ መድረስ የግድ ይል ነበር።

በደርግ ጊዜም የብሄር ብሄረሰቦች መብት በማፈን፤ አንድ ወጥ የሆነ ኢትዮጵያዊነት በሃይል ለመገንባት ከመሞከር በተጨማሪ፤ ዜጎች ዴሞክራሲያዊና ሰብአዊ መብታቸውን ተነፍገው ቆይተዋል። አገዛዙ በሃይል የስልጣን ዘመኑን ለማራዘም ያላደረገው ጥረት እንዳለነበረ የቅርብ ጊዜ ትዝታ ነው። በአገራችን ስልጣን ለተተኪም ሆነ ለቀጣይ ትውልድ ማስረከብ የሚባል ነገር ሊታሰብም ቀርቶ ሊታለም የማይችልበት ደረጃ ላይ እንደነበርን ፀሐይ የሞቀው ሐቅ ነው።

ኢህአዴግ ወደ ስልጣን ከመጣ በኋላ ዴሞክራሲያዊና ሰብአዊ መብቶች በሕገመንግስቱ በማያሻማ መልኩ የተከበሩበት፤ የአገራችንን ልማት ለተከታታይ ስድስት ዓመታት በሁለት አሃዶች ያደገበት፤ የህዝብን ኑሮ መሻሻል ያሳየበት፤ ቁጥራቸው ቀላል የማይባል አርሶ አደሮች ሚሊየኖች የሆኑበትና ሁሉም ዜጎች እኩል ዕድል ተሰጧቸው በሰሩት ስራ መጠን ተጠቃሚ የሚሆኑበትን ስርዓት

እውን ሆኗል። ይህንን ልማት ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበት የሚያጠያይቅ አይመስለኝም።

ስለሆነም የአመራር መተካካት ጥያቄ የስርዓት ማስቀጠል ጥያቄ ነው። ገዢው ፓርቲ ምርጫውን ካሸነፈ ይህን ተጀምሮ ያለውን የልማት፣ የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር አቅጣጫ ወደ ላቀ ደረጃ ለማድረስ ተተኪ አመራሮችን ያስፈልጉታል። ይህን የአመራር ለውጥ የግለሰቦች ለውጥ አይደለም። ድርጅቱ ከግለሰቦች በላይና ባሻገር የቆመ ዴሞክራሲያዊ አካሄድ ያለውና ተቋማዊ በሆነ አሰራር የሚመራ መሆኑ መገንዘብ ይቻላል።

አህአዴግ ሰሞኑን በአምስት ዓመት ውስጥ በሶስት ደረጃዎች የሚካሄድ የአመራር መተካካት መጠናቀቅ እንዳለበት ወስኗል። ውሳኔው ላይ ከላይ እንደገለፅኩት ድርጅቱ ከአህጉራችን ባሻገር ነጥቆ የሄደበትና ለአህጉሪቷ ትልቅ ትምርት የሚሆን ውሳኔ ነው እላለሁ። ከዛ በላይ ትኩረቴ የሳበውና አድናቆቴን የቸርኩት ነገር ካለ በመረካከብ ሂደቱ ላይ በተወሰነ በሳል ውሳኔ ላይ ነው።

የተወሰኑ አመራሮች በመጀመርያው ጉባዔ ማለት በመጨረሻ ዓመት መስከረም መጀመርያ ላይ ያስረክባሉ። አዲሶቹ የተወሰነ ክፍተት ካሳዩ እዛ ባሉ አመራሮች እየታገዙ በስራ ውስጥ ይበቃሉ። በሁለተኛ ደረጃ የሚተኩ አመራሮች ደግሞ ሲተኩ እዛ የቀረው አንጋፋው አመራርና በመጀመርያ ዙር ወደ ስራ የገባውን አዲሱ አመራር ያግዛቸዋል። በመጨረሻ የሚተካ አመራር ደግሞ መጀመርያ የገባ አመራር ክህሎቱ፣ ብቃቱና ዕውቀቱ ስለሚዳብር ፣ በሁለተኛ ዙር የገባ ደግሞ ስራውን በሚገባ ስለሚለምድ በመጨረሻ ዙር ለሚገባ አመራር ድጋፍ በማድረግ ክፍተት እንዳይኖር ተደርጎ መወሰኑ ያሉንን አመራሮች እንዴት ብስለት ባለበት አኳሃን ውሳኔውን እንደወሰኑት መገንዘብ ችያለሁ። ይህ ደግሞ በአመራር መተካካት ላይ ክፍተት እንዳይኖር የላቀ ሚና አለው። ሰላም!

